

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobců: **a) D. M., b) H. M.**, proti žalovanému: **Městský úřad Jilemnice**, odbor životního prostředí, se sídlem Masarykovo nám. 82, 514 01 Jilemnice, týkající se žaloby proti rozhodnutím žalovaného ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 153 a sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 154 a příkazům ze dne 15. 4. 2014, sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 74 a sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 75, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 5. 5. 2015, č. j. 51 A 23/2014 – 66,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Příkazy žalovaného o uložení pokuty ze dne 15. 4. 2015, sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 74 a sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 75 byla žalobkyně b) a F. M. uznáni vinnými z přestupku dle § 32 odst. 5 písm. c) zákona č. 247/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu, a byla jim uložena každému samostatně pokuta ve výši 2.500 Kč. Včas podanými odpory byly dané příkazy ze zákona zrušeny, žalovaný rozhodl o porušení stejných povinností žalobkyní b) rozhodnutím ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 154. a uložil žalobkyni b) pokutu ve výši 1.500 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. O porušení stejných povinností F. M. rozhodl žalovaný rozhodnutím ze dne 13. 8. 2014, sp. zn. MUJI 230/2014/ŽP R 153, a uložil mu shodnou sankci ve výši 1.500 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. Dle sdělení žalovaného obě rozhodnutí ze dne 13. 8. 2014 nabyly právní moci ve dnech 9. a 12. 9. 2014; odvolání proti nim podáno nebylo.

[2] Žalobci již žalobou podanou 19. 5. 2014 u Krajského soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“) proti rozhodnutí sp. zn. V-326/2014-608 Katastrálního úřadu pro Liberecký kraj, Katastrální pracoviště Semily, mj. i navrhli, aby soud zrušil i příkazy ze dne 15. 4. 2014 o uložení pokuty za přestupek. Poté, kdy soud rozhodl o vyloučení věci týkající se návrhu na zrušení uvedených příkazů o uložení pokuty usnesením ze dne 23. 9. 2014 k samostatnému projednání, a žalobce vyzval k odstranění vad podání, žalobci podáním ze dne 16. 12. 2014 napadli uvedená rozhodnutí ze dne 13. 8. 2014 a příkazy o uložení pokuty a následně požádali o osvobození od soudních poplatků. Krajský soud usnesením č. j. 51 A 23/2014 – 66 ze dne 5. 5. 2015 (dále jen „napadené usnesení“) zamítl žádost žalobců o osvobození od soudních poplatků s tím, že žaloba je zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jelikož žalobci napadají rozhodnutí orgánu I. stupně, proti kterému je možné podat odvolání. Proti napadenému usnesení podali žalobci /stěžovatelé/ kasační stížnost.

II.

[3] Nejvyšší správní soud nepožadoval po stěžovatelích zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost a doložení povinného zastoupení v řízení o kasační stížnosti. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, *v případě rozhodování krajského soudu o žádosti o osvobození od soudního poplatku a o návrhu na ustanovení zástupce (ale i o jiných procesních návrzích) se jedná pouze o úkony učiněné v probíhajícím řízení o žalobě, které slouží k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutím soudu o těchto návrzích nevybočuje z vymezeného rámce, jeho výsledkem není nic jiného než jen konečné rozhodnutí o procesní otázce podstatné pro žalobní řízení, jež před krajským soudem i v době rozhodování Nejvyššího správního soudu stále běží. Jestliže je tedy poplatková povinnost spojena s řízením o žalobě, v jehož rámci rozhoduje Nejvyšší správní soud o „procesní“ kasační stížnosti, nevzniká podáním takové kasační stížnosti stěžovateli nová poplatková povinnost, neboť za řízení ve věci je již zaplaceno (případně se tato otázka řeší). V ýše uvedené závěry se pak promítají i do úvah o povinném zastoupení stěžovatele. Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní (dle usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 196/2014 – 19 ze dne 9. 6. 2015).*

[4] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost **není** důvodná.

[5] Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvláště závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly. Přiznané osvobození se vztahuje i na řízení o kasační stížnosti.

[6] Osvobození od soudního poplatku nelze přiznat zejména tam, kde jde ve věci o „*zjevně neúspěšný návrh*“. Tento pojem, obsažený v ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s., není v soudním řádu správním blíže upřesněn, proto Nejvyšší správní soud vymezil ve své judikatuře některé případy, kdy je obsah tohoto pojmu naplněn (viz např. rozsudky č. j. 7 Afs 102/2007 - 72 ze dne 19. 12. 2007 či č. j. 1 As 51/2011 - 135 ze dne 29. 6. 2011). Obecně lze říci, že zjevná neúspěšnost návrhu by měla být zjiřitelná bez pochyb, měla by být nesporná a naprosto

pokračování

jednoznačná bez toho, aby bylo nutné provést dokazování (blíže viz např. rozsudek č. j. 4 Ads 19/2005 - 105 ze dne 24. 3. 2006).

[7] Zjevně neúspěšným návrhem ve výše uvedeném smyslu je nepochybně i žaloba stěžovatelů. Dle § 68 písm. a) s. ř. s. je *žaloba nepřijatelná, nevyčerpal-li žalobce řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem*. Stěžovatelé přitom napadají rozhodnutí prvostupňového orgánu, proti kterému je přípustný řádný opravný prostředek ve formě odvolání. Mimo prvostupňových rozhodnutí stěžovatelé napadají též předcházející příkazy o uložení pokuty, k jejichž zrušení došlo již okamžikem podání odporu (srov. § 87 odst. 4 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) a ke dni podání žaloby již neexistovaly. Žalobce a) nadto ani nebyl účastníkem správního řízení, v němž byla napadená rozhodnutí vydána (byl dle odůvodnění napadených rozhodnutí jen zplnomocněným zástupcem pana F. M.). Krajský soud tedy nepochybil, když vyhodnotil žalobu stěžovatelů jako zjevně neúspěšný návrh ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. S ohledem na toto zákonné ustanovení pak krajský soud neměl jinou možnost, než žádost stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků zamítnout.

III.

[8] Napadené usnesení tudíž není nezákonné. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[9] Stěžovatelé ke své kasační stížnosti připojili návrh, aby jí byl přiznán odkladný účinek. O návrhu na přiznání odkladného účinku Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí. Odkladný účinek vyvolává účinky jen do skončení řízení před soudem. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

[10] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví - li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelé v řízení úspěch neměli, proto jí nevzniklo právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. července 2015

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu